

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Lausuntopyyntö STM117:00/2015, STM/3507/2018

Pohjoismaisen sopimuksen muutossopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen sekä muutokset terveydenhuollon ammattihenkilöistä ja eläinlääkäriin ammatin harjoittamisesta annettuihin lakeihin

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry on pitänyt Pohjoismaista sopimusta hyvänä. Pohjoismaiden välillä lähi- ja perushoitajien liikkuminen ja tutkintojen tunnustamien on tapahtunut sopimuksen vuoksi automaattisesti. Hakemusten käsittely on ollut selkeää ja lopputulos ennakoitavissa. Ymmärrämme hallituksen esityksen päällekkäisyyden poistamiseksi EU:n ammattipätevyysdirektiivin kanssa. Jäsentemme kohdalla tämä muutos ei kuitenkaan selkiytä ammattipätevyysien tunnustamisjärjestelmää, päinvastoin.

SuPer korostaa sosiaali-, terveys- ja kasvatustalon erityisluonnetta. Terveystenhuollon ammattihenkilöt työskentelevät laajasti lasten, nuorten, vammaisten, vanhusten, sairaiden ja monella tavalla toisten avusta ja huolenpidosta riippuvaisten asiakkaiden/potilaiden parissa varhaiskasvatuksessa, kotihoidossa, palvelutaloissa, erityisryhmien asumisyksiköissä ja sairaaloissa. Työssä tehdään itsenäisesti ja työryhmän jäsenenä vastuullisia päätöksiä, jotka vaikuttavat asiakkaiden ja potilaiden hyvinvointiin. Näiden alojen ammattilaiset työskentelevät enenevässä määrin yksin ilman työryhmän tukea. Työ edellyttää sitoutumista ammattietiikkaan, hyviä vuorovaikutustaitoja ja mm. vahvaa lääkehoidon osaamista.

Asiakas- ja potilasturvallisuuden takaamiseksi on varmistettava jo koulutuksen aikana, että valmistuvilla on hyvä ammattitaito ja alalle soveltuvuus. Potilasturvallisuuden, IMI-tiedonvaihdon ja hälytysjärjestelmänkin näkökulmasta on ongelmallista, että alalla työskentelevän koulutetun hoitohenkilöstön valvonta ei ole samantasoista.

SuPer ehdottaa, että terveydenhuollon laillistettujen ryhmää laajennetaan sisällyttämällä nimikesuojatut terveydenhuollon ammattihenkilöt laillistettujen ryhmään. Tällä hetkellä ryhmät ovat eriarvoisessa asemassa. Laillistetuilla sairaanhoitajilla on valvontatoimena käytössä lääkehoitoon osallistumisen rajoittaminen, joka ei ole mahdollista nimikesuojatuilla lähihoitajilla. Valvonnan on oltava yhdenmukaista kaikissa ammattiryhmissä.

Jako laillistettuihin ja nimikesuojattuihin hankaloittaa ja jäykistää terveydenhuoltojärjestelmän toimivuutta. Jo nykyinenkin lainsäädäntö antaa mahdollisuuden laillistettujen ja nimikesuojattujentoimia toistensa työtehtävissä silloin, kun se on hoidettavan kannalta järkevää ja osaaminen on varmistettu. Tämän mahdollisuuden monet työnantajat jättävät hyödyntämättä ja määrittelevät työtehtävät laillistetuille. Osaavasta ja koulutetusta henkilöstä tulee pula suurten ikäluokkien eläköityessä. Turhista raja-aidoista on päästävä eroon, jotta laadukkaat ja kustannusvaikuttavat terveydenhuollon palvelut voidaan turvata. Lääkehoidon turvallisuus on yksi iso kokonaisuus, jonka turvallinen toteuttaminen on varmistettava kaikilla

sektoreilla sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä sivistystoiminnassa. Sen toteuttaminen kuuluu ensisijaisesti terveydenhuollon ammattihenkilöille.

Tehtyjen vaaratapahtumailmoitusten perusteella ei voida lääkehoidon osalta osoittaa, että potilas /asiakasturvallisuuden vaarantumisessa olisi eroa nimikesuojattujen tai laillistettujen toteuttamana.

Helsingissä 27.8.2019

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto, SuPer ry

Silja Paavola
Puheenjohtaja

Jussi Salo
Kehittämisjohtaja

SuPeriin kuuluu noin 90 000 lähi- ja perushoitajaa sekä muita toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla.

Lisätietoja tästä lausunnosta antaa asiantuntija Leena Kaasinen 09-27279151, (x.x@superliitto.fi)